

هر آنچه که در مورد سازمان مافیایی گ.ت.ت نمی‌دانید! / سرقفلی‌گدایی روبه‌روی شاه عبدالعظیم چند؟

هر روز تعداد گدایان این شهر بیشتر می‌شود و انفعال مسئولان همچون همیشه مردم را در این مورد هم ناامید کرده است. برنامه‌های طلایی ارائه می‌کنند و شعارهای آنچنانی سر می‌دهند؛ تو گویی آمده‌اند که نه تنها ایران، که همه جهان را نجات دهند اما به عمل که می‌رسیم، مردم همچنان تنه‌ایند و کشور همچنان به حال خود رها شده! تمام هنر مسئولان در طول سالیان این بوده که بنر و بیلبورد هوا کنند که مردم! به گدایان کمک نکنید! اما هرگز نگفته‌اند که اگر مردم کمک نکنند آن دسته‌ای که حقیقتاً محتاجند، شب با چه حالی سر به بالین بگذارند؟!

یابگاه خبری، تحلیلی، انتخاب (Entekhab.ir):

اینها: هر روز تعداد گدایان این شهر بیشتر می‌شود و انفعال مسئولان همچون همیشه مردم را در این مورد هم ناامید کرده است. برنامه‌های طلایی ارائه می‌کنند و شعارهای آنچنانی سر می‌دهند؛ تو گویی آمده‌اند که نه تنها ایران، که همه جهان را نجات دهند اما به عمل که می‌رسیم، مردم همچنان تنه‌ایند و کشور همچنان به حال خود رها شده! تمام هنر مسئولان در طول سالیان این بوده که بنر و بیلبورد هوا کنند که مردم! به گدایان کمک نکنید! اما هرگز نگفته‌اند که اگر مردم کمک نکنند آن دسته‌ای که حقیقتاً محتاجند، شب با چه حالی سر به بالین بگذارند؟!

شهردار تهران اخیراً لایحه سوم توسعه شهری تهران را تقدیم شورای شهر کرد. یکی از موارد مهم مندرج در این برنامه جمع‌آوری متکدیان تا شهریور سال 1398 بود؛ طرحی که سالیان سال است ورد زبان شهرداران و مسوولان مختلف است اما همچنان معطل مانده و هیچ اقدام قابل‌ذکری درخصوص آن انجام نشده است. جمع‌آوری متکدیان با یک اقدام ضربتی ممکن است اما مساله اینجاست که برای سرنوشت این افراد پس از جمع‌آوری، هیچ برنامه درست و درمانی وجود ندارد. همین می‌شود که هر بار متکدیان را پس از جمع‌آوری رها می‌کنند و آنان هم به دامان شهر بازمی‌گردند.

مجید ابهری (مدیر طرح «شهر بدون گدایان آرزوست») می‌گوید: ما سازمانی مافیایی به نام گ.ت.ت داریم که علامت اختصاری «گدایان تهران و توابع» است. در این سازمان کودک اجاره می‌دهند، گریم می‌کنند و از این طریق افراد را نابینا و چلاق می‌کنند و حتی به گدایان خدمات سرویس رفت و برگشت ارائه می‌دهند. اعضای هیات ریسه این مافیا 7 نفر هستند و این سازمان باندهای زیرمجموعه‌ای هم دارد.

وی ادامه می‌دهد: متکدیان دربانان و اگر یک گدای میدان فردوسی برای گدایی به میدان انقلاب برود، با او برخورد شدیدی می‌شود. خانواده‌هایی هم وجود دارند که فقط مسئول به دنیا آوردن و کرایه دادن بچه هستند و بچه‌های آنها از همان بدو تولد؛ معتاد هستند. جلوی امامزاده صالح سرقفلی برای 6 ماه گدایی 10 میلیون تومان و جلوی حرم شاه عبدالعظیم 12 میلیون تومان است.

خط سیر بین المللی متکدیان از جامو و کشمیر تا پاریس و لندن

اگر پسران گدایی نکرده باشند، به آنان دختر نمی‌دهند

یک منبع آگاه در شهرداری تهران در گفت‌وگو با خبرنگار اینستاگرام اظهار می‌کند: بیش از 40 درصد متکدیان، خارجی هستند و سبک زندگی آنان گدایی است. این یک جریان جهانی است که از افغانستان، پاکستان و جامو و کشمیر (ایالتی در شمال غربی هندوستان که بر سر حاکمیت آن بین کشورهای چین، هند و پاکستان مناقشه است) تا پاریس و لندن ادامه دارد و ایران در این خط سیر قرار گرفته است. فرهنگ زندگی این افراد تکدی‌گری است و آنها در قالب کلونی‌هایی در اطراف کلانشهرها زندگی می‌کنند.

این منبع آگاه ادامه می‌دهد: یک جوان متولد هفتاد در این کلونی؛ هشت تا نه بچه دارد و این بچه‌ها را به دنیا آورده تا تکدی‌گری کنند. این افراد در سنین 12-13 سالگی یک دوران فراغت یا عاشقی دارند که به همراه یک دختر فرار می‌کنند؛ آنگاه پس از چند سال به فضای قبلی خود برمی‌گردند و این سبک زندگی آنان است. در خانواده این افراد اگر پسری گدایی نکرده باشد، به او دختر نمی‌دهند. برخی از متکدیان به صورت فصلی از شهرستان‌های دورافتاده به کلانشهرها می‌آیند و بازمی‌گردند. البته همه آنها وابسته به همان جریان و خط سیر گدایی بین‌المللی هستند. وی می‌افزاید: 70 درصد از متکدیان تهران در قالب یک گروه مافیایی فعالیت می‌کنند. اگر شما عضو یک گروه قوی نباشید، نمی‌توانید در چهارراه پول‌سازی مثل چهارراه دریای شهرک غرب، یا میدان توحید که کریدور شمال به جنوب است، گدایی کنید. این سازمان‌ها باید از طریق نهادهای امنیتی شناسایی و دستگیر شوند. میانگین درآمد تکدی‌گری در تهران 3 میلیون تومان است و در برخی چهارراه‌ها این عدد تا 7 میلیون تومان بالا می‌رود.

مجید ابهری (جامعه‌شناس) با بیان اینکه بیش از 5 هزار گدا در شهر تهران وجود دارد، می‌گوید: بسیاری از این گدایان، جزو گدایان پوششی هستند که در ظاهر کلاه‌هایی مثل لیف و بادکنک می‌فروشند اما در اصل متکدی هستند.

به گفته ابهری، کودکان کار در سه دسته قابل‌تقسیم بندی هستند: یک دسته کودکان کارهای واقعی هستند که در کارگاه‌های زیرزمینی کار می‌کنند؛ یک دسته کودکان کارهای کاذب هستند که در حال دود کردن اسپند یا پاک کردن شیشه اتومبیل‌ها می‌بینیم‌شان؛ و دسته سوم کودکان بزه‌کار هستند که جیب‌بری می‌کنند یا لوازم ماشین را به سرقت می‌برند. 60 درصد کودکانی که در سطح خیابان حضور دارند، فرزندان اتباع افغانی هستند که با بازداشت آنها سر و کله پدر و مادرشان پیدا می‌شود.

چرا نیروی انتظامی دست کم برای جمع‌آوری باندهای مافیایی اقدام نمی‌کند؟

ابهری در پاسخ به این پرسش می‌گوید: نیروی انتظامی در عرض 48 ساعت می‌تواند تمام متکدیان تهران را جمع‌کند اما بعد باید آنان را کجا ببرد؟ آیا نباید مرکزی برای نگهداری متکدیان جمع‌آوری شده وجود داشته باشد؟

یک هنر سازمان‌های مختلف دولتی، پاس دادن کار به یکدیگر است. این ماجرا در بحث متکدیان رشته‌ی درازی پیدا می‌کند و سازمان‌ها و نهادهای متعدد، هریک بی‌تعهدی و بی‌مسئولیتی خود را به گردن باقی سازمان‌ها می‌اندازند.

حقیقت این است که طبق مصوبه هشتاد و دومین جلسه عالی اداری کشور که در سال 78 تصویب شده، سازمان بهزیستی، فرمانداری، شهرداری، استانداری، نیروی انتظامی، دادگستری و مراکز بهداشت، کمیته امداد، اداره کار و فنی حرفه‌ای در مورد متکدیان مسئول هستند و تازه کار به همین سازمان‌ها ختم نمی‌شود و برای جمع‌آوری متکدیان دستگاه‌های دیگری هم باید به کار ورود کنند. همین باعث شده دستگاه‌های مختلف کار را به یکدیگر پاس دهند و هیچ سازمانی خود را در قبال جمع‌آوری متکدیان مسئول نداند. بنابراین جایی وجود ندارد که متکدیان جمع‌آوری شده به آنجا منتقل شوند و مرکزی وجود ندارد که این افراد را سروسامان دهد.

ماده 712 قانون مجازات اسلامی، درخصوص مجرمانه بودن تکدی‌گری؛ جرم انگاری کرده است: "هرکس تکدی یا کلاشی را پیشه خود قرار داده باشد و از این راه امرار معاش نماید یا ولگردی نماید

به حبس از یک تا سه ماه محکوم خواهد شد و چنانچه با وجود توان مالی مرتکب عمل فوق شود علاوه بر مجازات مذکور کلیه اموالی که از طریق تکدی و کلاشی به دست آورده است مصادره خواهد شد.

سپس ماده 713 همین قانون درباره گماردن کودک برای تکدی گری پیش بینی مجازات کرده و هرکسی را که از کودک برای این کار بهره برداری کند "بزهدار" دانسته است: "هرکس طفل صغیر یا غیررشیدی را وسیله تکدی قرار دهد یا افرادی را به این امر بگمارد به سه ماه تا دو سال حبس و استرداد کلیه اموالی که از طریق مذکور به دست آورده است محکوم خواهد شد."

بنابراین تکدی گری جرم است. اما سازوکار برخورد با آن در کشور ما چیست؟ هیچ کس در این رابطه پاسخی ندارد.

تغییرات مدیریتی در شهرداری تهران طرح ها را در نطفه خفه می کند

تغییر مدیریتی بزرگ ترین آسیب فعالیت های فرهنگی و اجتماعی در کشور

مجید ابهری (مدیر طرح «شهر بدون گدایم آرزوست») به ایلنا می گوید: طرح «شهر بدون گدایم آرزوست» در واقع طرح کارآفرینی برای متکدیان بود. قرار بود از خیرین و تشکل های مردمی برای متکدیانی که توانایی نسبی دارند دعوت کنیم تا کارآفرینی صورت بگیرد و مثل تبریز شهر بدون گدا ایجاد شود. متأسفانه با تغییرات مدیریتی در سازمان خدمات اجتماعی شهرداری این طرح در نطفه خفه شد. مدیر بعدی هم طرح را ادامه نداد؛ چراکه کارها در شهرداری و همه سازمان های دیگر به صورت سلیقه ای انجام می شود نه روی برنامه.

به گفته برخی کارشناسان، تغییر مدیریتی بزرگ ترین آسیب فعالیت های فرهنگی و اجتماعی در کشور است و میانگین عمر مدیریت در حوزه های فرهنگی و اجتماعی خیلی کوتاه است. به طور کلی میانگین عمر مدیریتی در کشور کمتر از 18 ماه است.

سازمان های مسئول پای کار نمی آیند

وی همچنین در رابطه با دیگر طرح هایی که شهرداری تهران تاکنون درخصوص متکدیان به آنها پرداخته است، بیان می کند: طرح دیگری که در زمان آقای قالیباف در برنامه قرار گرفت، طرح جمع آوری و نگهداری متکدیان توسط سازمان خدمات اجتماعی شهرداری بود. در آن زمان سازمان خدمات اجتماعی همزمان هم طرح «شهر بدون گدایم آرزوست» و هم طرح جمع آوری و نگهداری متکدیان را در برنامه قرار داده بود. در قالب طرح جمع آوری و نگهداری متکدیان، معتمدان متجاهر نیز مورد رسیدگی قرار می گرفتند اما متأسفانه این طرح هم ناقص ماند و دلیل آن، نبود بودجه و فضای نگهداری متکدیان بود.

ابهری ادامه می دهد: طرح دیگری که در این سال ها برای جمع آوری متکدیان در برنامه قرار گرفت، جمع آوری متکدیان توسط فرمانداری و نیروی انتظامی بود که آن هم ناقص ماند. سازمان های مسئول نیز پای کار نیامدند و این هم یکی از عوامل مهم ناقص ماندن طرح ها بود.

سازوکار بازگرداندن متکدیان خارجی به کشورهاشان چیست؟

شهردار تهران به ایلنا گفته است: بخش عظیمی از متکدیان تهران، متعلق به این استان نیستند. طبق برنامه ای که وزارت کشور تنظیم کرده، قرار است بخشی از متکدیان که متعلق به سایر استان ها هستند به استان های خود بازگردانده شوند و همان جا تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی قرار گیرند و آن دسته که متعلق به تهران هستند، در همین استان ساماندهی شوند. اگر متکدیان جمع آوری شده تمکن مالی نداشته باشند، تحت پوشش کمیته امداد قرار می گیرند و اگر دارای نقص بدنی و معلولیت باشند، تحت پوشش بهزیستی قرار می گیرند.

شهردار تهران درخصوص آن دسته از متکدیان که از کشورهای خارجی مثل پاکستان به ایران آمده اند، گفته: قرار است این افراد به کشورهای خود بازگردانده شوند.

البته پیش از این جمع آوری متکدیان به عهده پیمانکاران قرار گرفته بود اما به گفته حجت الله میرزایی (معاون برنامه ریزی، توسعه شهری و امور شورای شهرداری تهران) این مسوولیت به دلیل عملکرد نامطلوب از پیمانکاران سلب شده است. اما آیا این برنامه عملیاتی می شود؟ شهردار تهران وعده داده تا شهریور 98 متکدیان تهران جمع آوری شوند اما آیا این کار عملیاتی می شود یا مانند سایر حرف ها شعار است؟

مجید ابهری (مدیر طرح «شهر بدون گدایم آرزوست») در این رابطه می گوید: نمی توان دور تهران دیوار کشید. باید ابتدا کارگروه این کار ایجاد شود و شهرداری، نیروی انتظامی، بهزیستی، قوه قضاییه و فرمانداری پای کار بیایند. باید سهم هر سازمان در کار روشن شود و مصوبه های این سازمان ها باید از سوی سایر سازمان ها لازم الاجرا باشد؛ نه اینکه ما متکدیان را بفرستیم و مرزبانی رها کند تا باز به کشور برگردند. وزارت امور خارجه باید از کانال اداره اتباع وزارت کشور نسبت به رد مرز گدایان خارجی اقدام کند و آنان را در بلک لیست قرار دهد تا در سفرهای بعدی دیپورت شوند.

بهزیستی یکی از مقصران اصلی درخصوص پرونده متکدیان تهران

گدایی که 35 مرتبه تحویل بهزیستی شده بوده، بازهم در کف خیابان رها شده

ابهری (جامعه شناس) می گوید: در تهران سازمان بهزیستی مسوولیت مستقیم متکدیان را به عهده دارد و جمع آوری آنها توسط نیروی انتظامی صورت می گیرد اما در دوران شهرداری دکتر قالیباف، شهرداری نیز در امور مربوط به جمع آوری و نگهداری متکدیان وارد شد و اورژانس اجتماعی با خودروهایی ایجاد کرد که در رابطه با بی خانمان ها و متکدیان مشغول به کار بودند. در اولین طرح متکدیان جمع آوری می شدند. پس از غربالگری و شناسایی، بیماران و بی خانمان ها به مراکز نگهداری تحویل می شدند و افراد غیرایرانی تحویل اداره مهاجرت بیگانگان می شدند. در حال حاضر هیچ حرکتی در زمینه جمع آوری و ساماندهی متکدیان صورت نمی گیرد. مسوولیت این کار بین شهرداری، سازمان خدمات اجتماعی، سازمان بهزیستی و تشکل های مردمی همچون توپ فوتبال در گردش است و هیچ سازمانی به طور مستقیم مسوولیت را نمی پذیرد.

وی اضافه می کند: سازمان بهزیستی ادعا می کند جمع آوری متکدیان یا کودکان کار و خیابان کار این سازمان نیست و به بهانه کمبود بودجه از خود سلب مسوولیت می کند. مسوولان بهزیستی می گویند معلولان، زنان خیابانی، ناتوانان، دوجنسیتی ها، منحرفین جنسی و ... گروه هایی هستند که ما باید به آنها رسیدگی کنیم و در عین حال بودجه ای محدود در اختیار داریم.

به گفته یک منبع آگاه، حتی موردی وجود داشته که بیش از 35 مرتبه تحویل بهزیستی شده اما بازهم در کف خیابان بوده است چون سازمان بهزیستی متکدیان را رها می کند.

حسن خلیل آبادی (عضو کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تهران) در این رابطه به ایلنا می گوید: سازمان بهزیستی، کمیته امداد و سایر سازمان های ذی ربط به دلیل کمبود بودجه خود تمایل داشته اند وظایف خود را محول کنند و شهرداری هم درجهت اهداف تبلیغاتی نسبت به انجام این وظایف مشتاق بوده است؛ نهایتاً وظایف بسیاری از سازمان ها را شهرداری برعهده گرفته است؛ درحالیکه شهرداری باید زمینه ساز و تسهیل کننده وظایف سازمان ها باشد؛ نه جایگزین و جانشین آن ها.

مسوولان کودکان متکدی، آنان را درصورت درآمد بیشتر تا 12 شب سر چهارراه نگاه می دارند

به گفته یک منبع آگاه، تا چندی پیش نماینده دادستان شهرداری تهران اجازه نمی داد کودکان متکدی جمع آوری شوند؛ چراکه می گفتند کودکان لطیف و حساسند و نمی توان آنان را توسط نیروی انتظامی جمع آوری کرد. به همین دلیل شاهد ازدیاد کودکان متکدی در سطح شهر بودیم.

البته معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران در بهمن ماه سال 95 از آغاز کار جمع آوری متکدیان زیر 15 سال با دستور قضایی خبر داد. با این وجود بازهم شاهد کاهش متکدیان کودک و غیرکودک در سطح شهر نیستیم. مردم باید بدانند نباید به هر کودکی که در چهارراه ها کار می کند پول دهند؛ چراکه مسوولان آنها اگر بدانند این ها درآمد خوبی دارند، تا 12 شب آن ها را سر چهارراه نگاه می دارند.

راهکار چیست؟

مطابق معمول، مردم کار را از دست دولت بازستانند

عضو کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تهران معتقد است؛ باید یک مدیریت متمرکز وجود داشته باشد که روی انجام وظایف از سوی سازمان های مختلف نظارت کند. همچنین به اعتقاد برخی کارشناسان، سازوکار قانونگذاری برای جمع آوری متکدیان نقص دارد و به جای اینکه تعداد زیادی سازمان ایجاد شود، باید یک یا دو سازمان مسوول شوند و همه کارها را انجام دهند. اما تجربه ثابت کرده دولت همچون بسیاری از موارد کاری از پیش نخواهد برد و به ویژه درخصوص مساله متکدیان که اصلا و ابدا کاری از پیش نخواهد برد.

در کشور ما یک تجربه موفق در ارتباط با متکدیان وجود داشته در تبریز اتفاق افتاده است. در این شهر مردم دست به کار شدند. این شهر، تحت عنوان شهر بدون گدا شهرت دارد. در دهه چهل 4 هیات مذهبی تبریزی تصمیم گرفتند برخی از هزینه های هیات را به مساله متکدیان شهر اختصاص دهند تا هیچ گدایی در شهر باقی نماند. اکنون بیش از 50 سال است هیات ها تحت عنوان سازمان های مردم نهاد این جریان را مدیریت می کنند.

شاید در تهران هم بتوان گره کار را به دست هیات های مذهبی گشود. تهران دارای هیات هایی قوی است اما متاسفانه اتحاد لازم را دارا نیست. با این وجود، در ماجرای کمک به زلزله زدگان کرمانشاه کمک های قابل توجهی از سوی مردم جمع آوری شد و کارها به خوبی مدیریت شد. در مساله متکدیان تنها نیاز به کمک مالی نداریم؛ بلکه همچون شهر تبریز نیاز به اعمال مدیریت است تا هم کمک ها به درستی جمع آوری شده و به نیازمندان واقعی برسد؛ هم برای آن دسته از متکدیان که دارای توانمندی هایی هستند، با آموزش و کارآفرینی، ایجاد شغل شود. در چنین شرایطی امید می رود دستگاه های دولتی هم همکاری کنند و حداقل از پس جمع آوری باندهای مافیایی تکدی گری برآیند تا تهران به شهری عاری از گدا تبدیل شود.